

Indledningen er redigeret af Jon Tafdrup og Kirsten Vad

Tilsyn ved dr.phil. Henrik Yde

Denne pdf er en læseversion af værkets indledning. Værket findes digitalt med punktkommentarer, tekstredigering og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

Indledning til

“Dronning Caroline Amalie. Den 28de Juni 1862”

ved Natasja Kaltoft Palmelund

Indhold

- 1 Anledning
- 2 Grundtvig og Caroline Amalie
- 3 Digtet
- 4 Anvendt litteratur

1 Anledning

Digtet er skrevet i anledning af dronning Caroline Amalies 66-års fødselsdag den 28. juni 1862 og blev bragt den efterfølgende dag i ugebladet *Illustreret Tidende*. Grundtvig havde en stor produktion af lejlighedsdigte. Disse er oftest en hyldelse af eller til en bestemt person i anledning af særlige begivenheder såsom bryllupper, kroninger eller, som det er tilfældet i dette digt, fødselsdage (jf. Sunesen 2014, s. 136).

2 Grundtvig og Caroline Amalie

Caroline Amalie var gennem flere årtier en af Grundtvigs trofaste støtter, og de havde et nært venskab. De stiftede bekendtskab med hinanden i 1838 gennem hendes ægtemand Christian 8., dengang prins Christian Frederik (jf. brev fra Caroline Amalie til Peter Rørdam, den 21. januar 1838, se Rørdam 1891, bind 1, s. 164 f.). På opfordring af Caroline Amalie afholdt Grundtvig i 1839 en række historiske foredrag for hende og en kreds af andre damer. Grundtvig spillede også en væsentlig rolle i oprettelsen af Dronningens Asylskole i 1841, hvor han var bestyrer, dog uden at stå for den daglige ledelse. Flere af skolens undervisere var fremtrædende grundtvigianere og asylskolen udgjorde dermed et betydningsfuldt centrum for grundtvigianismen

(Johansen 1948-1954, bind 2, s. 188). Efter tiltrædelsen som præst i Vartov i juni 1839 begyndte Caroline Amalie at deltage ved Grundtvigs gudstjenester, og Grundtvig fik således en afgørende indflydelse på hendes religiøse opfattelse. En stor del af eleverne fra asylskolen kom sammen med Caroline Amalie fast om søndagen ved Grundtvigs gudstjenester (*Beretning om Dronning Caroline Amalies Asyl* 1904, s. 37). Dronningen og Grundtvig havde således haft et meget tæt og fortroligt forhold igennem mange år, når Grundtvig med sit digt i 1862 hædrer hende i anledning af 66-årsdagen.

3 Digtet

Fødselsdagsdigtet består af 5 strofer a 7 vers. Caroline Amalie bliver kun nævnt ved navn i digtets titel og refereres ellers til gennem ordene "Vor Dronning" i strofe 4. Grundtvig griber i stedet til et ofte anvendt symbol i sin poesi, nemlig rosen som billede på en kvinde, her Caroline Amalie (Toldberg 1950, s. 41). Det er ikke første gang, Grundtvig sidestiller dronningen og blomsten. I sangen "Skøn Rose mellem Blomster i Urtegaard" fra 1841, et af de tidlige fødselsdagsdigte til hende, er rosen fra første verslinje også et centralt symbol (læs mere [her](#)).

I løbet af de første 3 strofer tillægges rosen kvaliteter i form af skønhed, et behageligt væsen samt en form for udødelighed, idet den genopstår hos Nanna og Balder. I strofe 3 introduceres altså motiver fra den nordiske gudeverden, og rosen flyttes dermed ind i denne ophøjede verden. I strofe 4 skifter fokus til dronningen, som i de sidste 2 strofer knyttes direkte til rosen. Hermed understreges det ophøjede ved dronningens position, idet hun opnår den samme udødelige status som rosen. Strofe 5 samler op på de foranstående strofer og sidestiller dronningen og rosen med ordene "Lykken er Begges / i Livs-Efteraar", en reference til dronningens alder. Til allersidst præsenteres endnu et motiv fra nordisk mytologi, idet hun bliver til "Bredabliks-Rosen". Bredablik er i mytologien Balders bolig, der ligger i himlen, hvor intet ondt eller urent kan eksistere.

4 Anvendt litteratur

- *Beretning om Dronning Caroline Amalies Asyl gennem 75 Aar* (1904) udg. Bestyrelsen for "Dronning Caroline Amalies Legat til Asylet og Asylskolen i Rigensgade". København.
- Grundtvig, N.F.S. (1862) *Dronning Caroline Amalie. Den 28de Juni 1862*. København.
- Johansen, Steen (1948-1954) *Bibliografi over N.F.S. Grundtvigs skrifter*, bind 1-4. København.
- Rørdam, Peter (1891) *Peter Rørdam. Blade af hans Levnedsbog og Brevvexling*, udg. H.F. Rørdam, bind 1: *fra 1806 til 1844*. København.
- Sunesen, Christel (2014) "Rimbrevet" i *Ved Lejlighed. Grundtvig og genrerne*, udg. Sune Auken & Christel Sunesen, s. 124-155. Hellerup.

- Toldberg, Helge (1950) *Grundtvigs symbolverden*. København.